

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Speculum Monasticum

In Quo Totius Religiosæ disciplinæ Casus, Regulæ & difficultates clarè videntur, breviter explicantur & resolvuntur Canone, rationibus & Patrum auctoritatibus

Philippus <a Domina Nostra Septem Dolorum>

Augustæ Vindelicorum, 1688

Cap. XX. De reclamatione professorum regularium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40745

evitandum minus, ut, si foemina eligit adulterium ut mortem devitet, quia non est constantis & prudentis viri anteponeere vitam temporalem spirituali. Sanchez lib. 4. disp. 2. Utrummetus dicatur gravis, quatuor requiruntur. Primò, ut malum, quod timetur, sit grave scilicet ab objecto, non vero ab imaginatione, & apprehensione patientis, qui pluries pro gravi malo apprehendit quod est leve, cum sint homines alii aliis timidiores, & leves corde. Lessus lib. 2. cap. 17. n. 45. Secundò, quod incutiens sit potens ad inferendum malum, alii vanè timetur qui nocere non potest. Tertio, quod probabiliter timeatur, tunc enim revera timendus est, præcipuè si armatus minatur, aut interesse habeat in negotio. Quarto, quod patiens non possit illi facile resistere, nec periculum evitare. Sanchez lib. 4. disp. 1. num. 10. Bord. cap. 19. profess. regul. de professione confessa per totum tom. 5.

CAPUT XX.

De reclamatione professorum regularium.

SUMMARIUM.

- I. Quid sit reclamationis, & an sit licita, & quo tempore fieri debeat.
- II. No

- II. Non possunt reclamare professi, eo, quod habuerint parentes in extrema necessitate.
- III. Dubius de nullitate suae professionis non potest reclamare.
- IV. Nulliter professus, qui in foro conscientiae apud Deum ratificavit, reclamare non potest.
- V. Monialis reclamans non extrahitur à monasterio, ut probet nullitatem professionis.
- VI. Professio de jure scribenda; defectus tamen subscriptionis non est causa legitima reclamationis.
- VII. Causam, cur non reclamavit, non potest adducere quinquennio peracto.
- VIII. An iudices debeant petere juramentum à reclamante quod non ratificavit.
- IX. Quinam sint iudices reclamationis.
- X. Ad quos effectus fiat reclamatio.
- XI. Quales testes requirantur.
- XII. Deposito habitu, nullus auditur.
- XIII. Reclamans alitur à monasterio.
- XIV. Potest fieri statutum in Capitulo generali, ne imposterum reclametur.

Bb 5

XV. Reg.

XV. Reclamat religio contra nulliter professum.

XVI. Nulliter professus exire nolens habet remedium, ut non expellatur.

XVII. Reclamare potest etiam novitius iniuste expulsus.

I. **R**eclamatio est legitima deductio causarum coram Superiore legitimo & ordinario facta à religioso professu habitu retentis per quas intendit probare suæ professionis nullitatem, ut declarata ab illis eisdem nullitate habitum possit dimittere & ad sæculum redire: hæc definitio colligitur ex Tridentino sess. 25. cap. 19. Unde religiosus dicitur est reclamare, & id à jure, tam antiquo quam novo, conceditur, quia quisquis iniuste ab alio detinetur & possidetur, licite potest eximere à subjectione, cum ibi sit iusta defectio: Et ideo religiosus invalidè professus implorare potest officium iudicis, ut eximat eum à subjectione illegitima defectu validæ professionis, cap. presenti 4. 20. 3. q. cap. 2. d. 2. regular. Bordon. resolut. 69. & profess. regular. cap. 22. Quinquenij tempus determinatum est religiosis ad reclamandum seu allegandum non esse professos. Ita Trid. citatum, illud autem quinquennium incipit à die professionis emissæ, ut patet ex verbis Concilii, non auditur

nisi infra quinquennium tantum à die professio-
nis; expressio enim diei refertur ad diem na-
turalem actus gesti, & non ad diem scientiæ,
maximè stante dictione illa, *tantum*, quæ ad ex-
pressum tempus naturale restringitur & morale
excludit; nec obstant casus ignorantia, aut ne-
gligentia; quia negligentibus semper currit
tempus, mora siquidem cuique est nociva, *regu-
lar. in 6.* & negligentibus jura non subve-
niunt, *l. non enim ff. ex quibus causis major. &
cap. final. de elect.* in casibus verò ignorantia &
aliorum impedimentorum videtur difficultas
propter axioma, quod tempus non currit justè
impedito, *l. 1. §. fin. Cod. de annali except. cap.
quam si 6. cap. commissa 35. de elect. in 6.* Igno-
rans autem, justum censetur habere impedi-
mentum, *l. quandiu cap. qui admitt. ad bon.
possess.* Pari ratione metuenti non currit tem-
pus, cum justum habeat impedimentum timen-
di minas patris aut alterius, si voluerit reclama-
re: tamen prædicta non obstant, quia tunc im-
pedito non currit tempus, quando à lege appo-
situm fuit in favorem unius, licet non in odium
alterius quis agere tenetur. Illud autem quin-
quennium expressum fuit favore religionum,
ne continuè molestarentur à professis, patris
autem metus, aut alterius, non censetur impe-
dire posse professum à reclamatione, maximè
quando ab invicem longè distant, & potest in-
scio metum incutiente reclamationem tenta-
re.

re. Ergo non censetur vere impeditus, et
 possit aliqua ratione impedimentum remon-
 re. Sanchez lib. 7. disp. 37. q. 2. n. 19. Proce-
 dit autem hæc dispositio Concilii solum in ro-
 clamantibus de nullitate professionis propter
 impedimenta temporalia, & non propter pe-
 petua; qui enim cum perpetuo impedimento
 professi sunt etiam elapso quinquennio audiri
 possunt, quia, quod favore alicujus intro-
 ductum est, in ipsius damnum retorqueri non de-
 bet, l. quod favore Cod. de legib. & regula qua
 in gratiam de regul. juris in 6. Si enim religio-
 sus, laborans perpetuo impedimento, professio-
 nem dirimente, exire non posset à religione, re-
 ligio detrimentum pateretur, quia cogere-
 tur perpetuò inhabilem retinere: quod videtur
 esse contra mentem Concilii, cum decretum
 ediderit in favorem religionis, & quia Con-
 cilium denegat audiri post quinquennium; qui
 præsumit religiosum consensisse; Hæc ratio
 cessat in illo, qui habet impedimentum perpe-
 tuum, cum nunquam ipsius consensus validus
 esse possit, aliàs sequeretur, mulierem, qui
 mentito sexu professionem in monasterio emis-
 sit, cogi in monasterio remanere, quod ab-
 surdum est; ita Sanchez lib. 5. de matrim. disp.
 37. n. 32. & 33. Suarez, de relig. tom. 3. lib. 1.
 cap. 3. n. 7. & seqq. Lezana verbo professio n. 1.
 Navarrus, Barbosa, Bonacina, Theaurus & alii.
 Idem dicendum de habentibus impedimenta

temporale durans post quinquennium, si irritet professionem, quia Tridentini declaratio seu decretum, cum fundetur in præsumptione ratificationis, quæ non potest esse eo tempore, cessat præsumptio Concilii, quia, ut diximus, impedita, quæ invalidant professionem expressam, invalidant etiam tacitam. *Sanchez sup. n. 34.*

II. Professi non possunt reclamare, eo, quod habeant, vel habuerint tempore professionis parentes in extrema necessitate constitutos; quia, licet talis professio fuerit illicita, fuit tamen valida; tenentur tamen illis succurrere modo congruo & non contrario suæ regulæ, quia hoc est præceptum naturale. *Lezana cap. 2. tom. 1. n. 14. Bordonus tom. 5. cap. 3. professionis regularis n. 134. & 137.*

III. Dubius de nullitate suæ professionis non potest reclamare, quia dubia professio habetur pro valida; objectum enim reclamationis est professio nulliter emissa, unde probatio, reliquens rem dubiam, non relevat reclamantem, sed cogendus est remanere in religione, etiam si juraret se finxisse professionem, quia ei non debet credi, nec admitti, quia in foro externo juranti pro se non creditur, maxime, quando extat gestum in contrarium, aut præsumptio juris. *Bartholus in l. inter omnes. §. ratio ff. de fur. Sanchez lib. 3. disp. 31. n. 12. Bordonus resolut. 69. q. 20. n. 36. & 37.*

IV. Nul-

IV. Nulliter professus, qui tamen in conscientia apud Deum secretò ratificavit professionem, nequaquam potest reclamare, quia tunc verè & validè est professus. Et ideo reclamatio non conceditur, nisi existente adhuc professione nulliter emissa & non convalescente, & propterea *Concil. Trident.* prohibet reclamantes audiri, quia præsumit illos professionem ratificasse. *Bordon. sup. n. 42.*

V. Cùm non minùs monialis, quam quilibet religiosus sit capax reclamationis, quia uterque invalidè profiteri potest; quæritur, utrum monialis sit extrahenda à monasterio, ut probanda possit nullitatem suæ professionis? Respondet *Portellus part. 1. casu 9. n. 9. ex sac. Congreg.* ubi Papa jubet puellam, interrogandam super validitate matrimonii, reponendam esse in locum coartato, ubi possit liberè & sine timore respondere, sed hæc necessitas non videtur hic; quæ in casu reclamationis simplex dictum monasterium non facit fidem, nec probat in ejus favorem, ut eximi possit à jugo religionis, quia, licet contra se quisque testari possit, tamen pro se nemo testificari potest, quia in propria causa nemo idoneus testis esse valet, *cap. si testes, nullus 4. c. 2. & 3.* Est enim solius Dei testimonium tale privilegium, ibi: *testificor, quia ego Deus sum.* Nullitas igitur professionis per testes probanda, & hi à moniali producantur: est nulla necessitas illam extrahendi, ut liberè

leat fateri nullitatem suæ professionis : Quod si ad alium effectum necessaria sit monialis confessio, extrahi potest, quando timetur de libertate ejus in confitendo veritatem favore alterius.

VI. Professio, quia de jure est scribenda in libro ad hoc deputato, quæritur, an per defectum subscriptionis professi, & testium possit professus reclamans sufficienter probare nullitatem suæ professionis, cum sit talis professio à solo Superiore subscripta ? Respondeo, prima fronte videtur quod sic, ut colligitur ex *cap. omnes femine 37.27. q.1. ibi: scriptam roboratamque professionem faciant*; Ergo sine propria scriptura, aut saltem aliquo signo crucis, ut à non litteratis fieri solet, *cap. vidua final. 26. q. 1.* nullius est momenti facta professio, siquidem robor significat vim & efficaciam seu valorem; Si ergo professio per scripturam roboratur, signum est, sine illa nullius esse valoris, quia subscribere est confirmare, & approbare factum, *cap. non liceat 12. q. 2.* His tamen non obstantibus, dico religiosum, qui reclamando intendit probare nullitatem suæ professionis defectu propriæ subscriptionis, aut testium, & non ex alia ratione, nihil probare; quia talis defectus subscriptione, etsi aliquantulum suspectam reddat illam scripturam, non tamen irritat emissam professionem, quam ille religiosus non negat emisisse, valor enim il-

lius,

lius, si nihil aliud obstat, non pendet ab illa scriptura, cum sit illi accidentalis, & extranea facta tantummodo, ut ex ea constet, in foro externo religiosum profecisse, ita quod non possit simpliciter eam negare, ut colligitur ex eodem cap. *sub. citat. omnes famina.* Debet igitur reclamans alia via probare nullitatem suae professionis, aliter cogendus est, desistendo ab inceptis, remanere in religione, cui se dedicavit, quia talis defectus non est causa legitima reclamationis. *Bordon. citat. sup. n. 50.*

VII. Causam, cur non reclamavit infra quinquennium, nullo modo potest adducere, quia, negato principali, prohibentur ea omnia, per quae ad illud perveniri potest ex *regul. 19. in 6.* Allegatio enim causae, cur non reclamavit, est via ad allegandum causas nullitatis professionis, quas non possunt audire iudices in hac materia post quinquennium; cum, quod iudicium finiendum est ab eò, à quo fuit ceptum. *l. ubi fuit ceptum ff. de jur. om. jur. l. quis postea 7.* Non potest autem ab illis finiri ergo nec inchoari, denique per negativam illam, *non audiat*, interdicitur omnis audientia; stylus autem curiae talis est, ut quoties elapso quinquennio, aliquis vult dicere de nullitate, adeat Summum Pontificem, vel Sacram Congregationem, & allegatis iustis causis & impedimentis, cur non reclamavit debito tempore, impetrabit talem facultatem per viam

filitem extraordinariam restitutionis in integrum, *Cabassutius cap. 19. n. 7. Bordon. resol. 69. n. 41.*

VIII. Iudices reclamationis initio processus debent petere iuramentum à reclamare cupiente, quod ante non ratificaverit professionem, quia potest fieri, quod ante elapsum, vel post quinquennium, eam ratificaverit, & de hoc debent se certificare, ne cooperentur injustæ reclamationi, & sæpè evenit, quod, non obstante ratificatione, credit se posse reclamare, cum non possit. Et hoc observat Romana curia tam infra, quam post quinquennium, & semper in Rescriptis clausulam apponit: *Dummodo exponens professionem, tacite vel expresse nunquam ratificaverit*, qui, si interrogatus, respondet se non ratificasse, acceptatur libellus reclamationis; aliter si ratificavit rejicitur, ulterius non auditur, & ad claustrum remittitur. *Bordonius cap. 22. professionis regularis tom. 5. quest. 19. num. 31.*

IX. Iudices, coram quibus reclamationis fieri debet, sunt Ordinarius, seu Episcopus & Superior monasterij, in quo professio emissa fuit, & utriusque iudicium & sententia ita necessaria est, ut si unus sine altero professum dimittat, nulla sit dimissio, & revocandus ad Ordinem, qui contra Decreti Trident. dispositionem istam licentatus fuerit. *Concil. Trid. sess. 25. cap. 19.* Nomine autem Ordinarii veniunt

Cc

Vicarij

Vicarij Generales & Prælati illius; habentes sub suo territorio aliquod monasterium regulare, quia omnes isti habent jurisdictionem ordinariam, & dicuntur Ordinarij; ergo veniunt sub dispositione Tridentini. *Benac. de clausura q. 2. part. 1. dist. 3. n. 3.* Quando autem hujusmodi causa, coram iudicibus deducta, non fuit terminata spacio biennij, terminato processu, altero nolente irrationabiliter concurrere ad declarandam nullitatem professionis, poterit alter solus procedere ad sententiam, monito prius negligente: probatur ex cap. prudentiam 21. §. adjicimus de off. deleg. ubi dicitur, quod in causa commissa duobus, si unus non potuerit, vel noluerit procedere, alter nihilominus exequetur, *Nullus gl. noluerit, ibi*: ergo, si hoc verum est in delegatis, erit à fortiori in ordinariis, quia quisque ex negligentia perdit jurisdictionem; unde Ordinarius post biennium, sive Superiore nolente aut subterfugiente, potest solus hanc causam terminare, idem dicitur respectu Superioris negligente Ordinario, sunt enim ambo equaliter iudices, imò Superior videtur potius iudex, cum reclamans sit illi simpliciter subditus, Episcopo vero tantum ex hac speciali causa; unde Tridentinum nomen Superioris permittit, cum pronomine demonstrante actus subjectionem ibi: *coram Superiore suo & Ordinario.* Quod autem biennio expedienda

causa, habetur in *Concil. Tridentino sess. 24. cap. 20.* quia in his, in quibus vertitur periculum animæ, mora est vitanda. *Bordon. resol. 69. de reclamatione & cap. 22. professionis regularis tom. 5.*

X. Reclamatio fit ad diversos effectus, aliquando enim professus reclamatur ad eum finem, ut exeat à religione, & restituatur ad priorem libertatem, & aliquando reclamatur, & probatur nullitas professionis ad effectum successionis, vel alterius causæ, quæ non tangit habitus expoliationem. Quando proceditur ad declarandam nullitatem professionis, & ex ea intenditur exitus à religione, probationes debent esse exactæ & firmiores, clarè concludentes nullitatem; talesque requiruntur, quales exiguntur in probanda nullitate matrimonii. Testes debent esse ad minus duo idonei, seu omnium exceptione majores, quia agitur de re gravis momenti: admittuntur tamen mulieres, sicut etiam, qui metum incussit, potest esse testis favore ipsius reclamantis, ut probatur per *cap. presens 4. 20. q. 3. juncta gloss. 1. 1. patris.* Ubi nullitas professionis probatur per solum patris testimonium, qui metum incussit; quia, licet pater in causa filii non recipiatur, nec filius in causa patris secundum leges, admittitur tamen in causa matrimonii, *cap. videtur 3. in accus. mar.* Ergo & in causa professionis; unde solum pater, vel quivis alius metum incutiens, sufficit

ficat ad probandam nullitatem professionis quia nulla probatio melior & efficacior reperitur, quam proprii oris confessio in facto proprio, *cap. per suas 10. de probat. cap. si cano 15. de fide instrument.* Atque, ubi adest confessio partis & confessio proprii oris, ibi est relaxatio omnis probationis. In aliis vero casibus sufficiunt leviores probationes; semper tamen agendum coram Superiore locali & Ordinario, juxta dispositionem Tridentini, quod nulli conceditur facultas professionem nullam declarandi, nisi in prædicto Trident. *Burdon. resol. 69 n. 12 & 13 de reclamatione; & cap. 22. tom. 5. professionis regularis n. 32. & 33.*

XII. Nullus reclamans à professione auditur, habitu deposito. *Concil. Trident. his verbis quod si ante habitum dimiserit sponte, nullatenus ad allegandum quamcunque causam admittitur.* Nullo igitur modo est audiendus; clarum enim sunt verba & particula illa, nullatenus, excludit omnes casus & omnem potentiam, & importat nullitatem actus, habetque virtutem decreti irritantis; & ratio, cur non possit clamare sine habitu, est, quia haberet executionem sententiæ ante ipsam sententiam; finis enim reclamantis est habitum dimittere, & in sæculum redire. Quod, si habitu resumpto clamet, auditur ac si antea habitum non deposuisset, quia tunc se fatetur esse religiosum, & in statu religioso, ac aliàs professum esse; *lit. null.*

nulliter. Auditur autem ex Decreto Concilii hoc ipso, quod per resumptionem habitus restituit religioni sui possessionem, qua eam spoliaverat. *Miranda tom. 1. q. 30. art. 6. Bordon. cap. 21. professionis regular. n. 20. Lezana cap. 2. tom. 1. n. 8. & alii communiter.*

XIII. Reclamans alitur à monasterio toto tempore reclamationis, quia illum conventus habet pro filio usque tum sibi constet juridicè per sententiam esse invalidè professum, ergo conventus debet alere illum, sicut pater tenetur alere filium: Post autem definitivam sententiam non dicitur amplius filius, sed exheredatus, nec tenetur eum amplius conventus alere, ita *Bartholus de alimentis n. 43. Vecchini disp. 14. dub. 1. n. 1. Bordonus resolut. 1. 6. q. 7. n. 30.* Quod verò pertinet ad expensas litis, conventus ad nihil tenetur; quia non est rationabile, quod quis consequatur utilitatem ab eo, quod impugnat, & commodum non debet consequi ex contractu, quem non implevit. *l. Iulianus §. offerri ff. de act. empr.* Per reclamationem autem sentit commodum, quia restituitur antiquæ libertati, ergo debet sentire incommodum expensarum litis. *Bordon. cap. 22. q. citato. 29. n. 44.*

XIV. Regulares in suis Capitulis generalibus statutum concedere possunt, ne impostum reclametur quacunque de causa: Primò, quia conditionem justam quilibet potest appo-
nere

Cc 3

nere in suis contractibus, modo non sit contra bonos mores, & nulli fiat injuria; ergo potest apponi professioni, quia est contractus, neque novitio fit injuria, cum ab eo volente & sciente recipiatur hoc juramentum, & consolidetur professio favore animæ suæ, in quantum non potest reclamare, neque est contra Concilium Tridentinum, in quo non præcipitur reclamatione, sed conceditur exire volentibus. 2º. quia hoc statutum est multum utile salutis professorum, qui in statu religionis melius & perfectius Deo servire possunt, quam in sæculo, cui voluntariè semel renunciaverunt, & valde proficuum religioni, cujus tranquillitati & paci consulitur, remotione litium & discordiarum, quæ solent accidere in reclamationibus; experientia enim docet, ex centum reclamantibus vix tres aut quinque bene vixisse, cæteris pereuntibus in opprobrium & dedecus religionis, à qua exierunt, & in qua sancti poterant fieri, si remanisset, & hoc statim debet sæpius inculcari novitiis, & debent de eo instrui, non semel, sed pluries, maxime ante eorum professionem, ut nihil ab his ignoretur, *Boydoni est opinio reclamationis* 69. n. 43.

XV. Religio potest reclamare contra nulliter professum ad ejiciendum illum & exuendum; quia non minus censetur laesa religio, alendo professum pro professore, quam ipse professus detentus contra suam libertatem, ex regula

gula Correlativorum, quod depositum in uno
 intelligitur dictum de altero; professus enim &
 religio se habent ut mater & filius, ergo quod
 dicitur favore professi, intelligitur etiam dis-
 positum favore religionis, ex allegatis à *Bar-*
boſa axiomat. 61. Nec debet esse religio de-
 terioris conditionis, sed potius melioris suo
 religioso; esset autem, si non posset reclamare
 contra professum, sicut potest professus contra
 religionem. Deinde ratione naturali proba-
 tur: nam, ut refert sanctus pater Augustinus
tract. 36, in Ioannem. Aquilæ pulli, sintne
 legitimi an adulterini, sic probatur, nam ra-
 dius solis opponuntur, quos si firme contem-
 plati fuerint, filij agnoscuntur, & ut tales re-
 tineantur; si verò acie palpitaverint, tanquam
 adulterini ab ungue dimittuntur; ergo pari ra-
 tione religio filios adulterinos, qui sunt inva-
 lide professi, dimittere potest ad seculum, dum
 palpitant in soliditate suæ professionis; mo-
 nentur tamen superiores, ne præcisè nullitate
 spectata, qui voluerint manere & perseverare
 in Dei servitio, professione denuo emissa, ex-
 pellant, sed meminerint pietatis maternæ, quam
 exercere debent erga tales invalidè professos;
 cæteris enim paribus, melius est illos retinere,
 si manere velint, quam ejicere. Quod si præ-
 ter nullitatem professionis quibusdam vitiis,
 quibus alii infici possunt, laborare comperti
 fuerint, & eorum perseverantia religioni sit
 obfutura,

obitura, omnino ejiciant de habitationibus religiosorum, tanquam iniqui usurpatores, *Bordonus resol. 23. n. 6. & 7.*

XVI. Colligitur ex dictis supra precedenti numero, quod, nulliter professus exire nolens, habet remedium ad impediendam hanc expulsionem, quam religio intendit in illum invitum exercere; potest enim professionem suam publice & coram testibus, etiam Superiore inficio, ratificare, cujus virtute postea a religione ejici non potest, nec ipse egredi reclamando, quia tunc valide professus, sive per primam professionem, seu per ratificationem subsequentem, de communi DD. opinione, non datur locus reclamationis, neque ex parte nulliter alias professi, neque ex parte religionis; uterque enim ageret contra conscientiam & mentem Ecclesie, quae non vult, ut qui professionem ratificaverunt, ejiciantur, nec egrediantur, cum sint verè professi; unde in rescriptis à summo Pontifice concessis semper ponitur clausula, *dummodo professionem non ratificaverit. Hac Bordon. resol. 23. n. 9.*

XVII. Injuste expulsus, etiam novitius, potest reclamare, ut restituatur in statum pristinum; dixi injuste expulsus, quia julle dimissus & ejectus nullo modo conqueri potest, quia cum fuerit in culpa, poenam expulsionis cogitur sufferre. Ratio est, quia etiam novitius, permanendo in probatione, eo modo, quo

debet, laudabiliter vivendo, habet jus perseve-
randi si vult, & in fine admittendi ad professio-
nem, ut omnes DD. conveniunt; ergo habet
jus reclamandi ut restituatur, quia Superior e-
jiciens non est dominus absolutus, sed tantum
dispensator divinatorum ministeriorum, & tam
ejiciens quam consentientes expulsionem pec-
cant mortaliter, & facultate sibi concessa abu-
tuntur: ergo concluditur à fortiori de profes-
so. *Bord. cap. 9. professionis regularis n. 37.*

Si verò superior conventus velit reclamare,
debet officium deponere, & ipsi renunciare, &
causas suas deducere coram Ordinario & Su-
periore ejus successore; quòd si obtinuit rescri-
ptum tacito nomine officii non valet, & est
subrepticium; non enim illud Papa concessis-
set, si narrasset, se esse Superiorem Conventus,
& ideo debet prius dimittere officium. *Bord.
cap. 22. profess. regul. n. 42.*

CAPUT XXI.

De regularibus transeuntibus ad aliam Religionem.

SUMMARIUM.

I. *An sit licitus & consulendus transitus.*

Cc 5

II. *Quid*